



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

¡TOT PROGRESSA!

«El Papa ha autorisat l'instal·lació del cinematògraf en els temples». (Telegrama de Roma).



—¡Vagin entrant, vagin entrant!... ¡Per cada metre de pel·lícula, quinze dies d'indulgencia!...

Per l'unió

PARAULES DE CONSELL



OLDRIA dir unes curtes paraules sobre la nova lleve de divergència que treballa avui interiorment la nostra Esquerra catalana —si es que encara existeix propiament una Esquerra catalana.—Parlo del ferment de gelosies despert per l'excursió d'en Melquiades Alvarez a Catalunya, a la recerca de nous contingents pera el seu partit.

Crec que's parteix d'un punt de vista equivocat. Aquest punt de vista es el *rezel*. Per tradició, el catalanisme's fonamenta massa exclusivament sobre'l *rezel*. Hi ha un principi informat, que's posa com a base de tota actuació catalanista; es aquest: tota agrupació *no catalana es anticatalana*, mentres no's demostri lo contrari.—De manera que, per aquest costat, el catalanisme continua xenofob, com totes les causes tradicionals y recloses, propiament nacionalistes, en el sentit francès de la paraula. Es ben possible que en aqueix fenomen hi hagi un motiu historic, d'esterilitat pera la ja vella causa de Catalunya.

Sura, doncs, un pessimisme fonamental sobre'l catalanisme. Com els partits religiosos d'austeritat, a la fàisó calvinista, ens sentim invenciblement portats a condemnar o marcar ab un prejudici hostil, ab un anatema previ, tot lo que no es de casa, tot lo que es *melec* o *maketo*.—Y en aquest cas particular, el meu innat optimisme vota en contra...

La causa catalana té ja bastanta historia pera permetre's operar de dins a fora, per irradiació, en comptes d'operar per concentració y arrauliment d'ales. Desde la nostra entrada en la Conjunció, es evident que'ns hem posat una causa espanyola, pera ajudar a la de Catalunya y dels catalans. Nosaltres varem incorporar-nos a la Conjunció precisament pera contrarestar l'acció d'un partit anticatalà que operava dintre Catalunya. Contra'ls lerrouxistes teniem un *veto* que continuava, però no com a partit de castellans, sinó com a partit d'enemics confessos de Catalunya. En cambi, el cas del partit reformista es ben divers, y podem afirmar que si ve a constituir una dreta republicana, sense que per això deixi d'integrarse en la Conjunció y en l'aliança ab el socialisme, igualment pot constituir pera nosaltres una dreta en quant a catalanisme, una atenuació, si's vol, del nacionalisme, sense deixar de dirse y esser autonomista.

Per lo demés, el nou partit, si no'l rebem ab una ascètica prevenció de rivals, com si ens disputessim la femella Catalunya; si no imaginem reticències ont tal volta no n'hi han, ab la secreta esperança de trobar-nhi; si no li oferim motius de queixa, ab el secret desitg de que sien correspostos a fi d'accentuar els agravis y fer definitives les escissions, podria servir de nucli de concentració y referment d'aliança entre'ls avui quasi disgregats y dispersos components de l'Esquerra catalana.

Les procedències del progressisme, els que foren antany elements de l'Unió republicana, els mateixos salmeronians d'un dia, han estat sempre, en el fons y en la forma, la dreta del catalanisme republicà; no dic la dreta en sentit del republicanisme, sinó en el de catalanitat. Quan ells vingueren a nosaltres, sota'l capdilatge maxim d'en Salmerón, es veritat que abandonaren a la porta del Tívoli l'antiquat y rigid unitarisme; però nosaltres, tot formant la Solidaritat, haguérem de deixar també l'antiga intransigència; y per això, alguns dels col·laboradors que tinguérem en aquella unió solidaria, en nom de Catalunya, inspiren una aversió previa infinitament més forta que la que puguin inspirar mai els nous col·laboradors que suscita en Melquiades Alvarez, en nom de la República, causa de tots.

Jo no he vist, per exemple, en el partit socialista, unit com nosaltres a la Conjunció, cap *rezel* envers els reformistes, pera continuar l'obra en que som solidaris. Y, ab tot, les declaracions franques d'en Melquiades Alvarez rebutgen taxativament el socialisme. ¿Per què, doncs, accentuar avui aquella hostilitat reconstruïda que ja va dissimularse difícilment en l'hora de la nostra Assemblea, quan ingressàrem en la Conjunció?

¿Que'l nou partit farà adeptes a Catalunya? Molt millor pera nosaltres, republicans com ells. ¿No podria haver-hi en aqueixa acció un dissolvent del radicalisme enemic de Catalunya?—¿Que'l nou partit no farà adeptes aquí? Aleshores, com algú ha dit ja, no hi ha motiu d'alarmes y prevencions. En tot cas, no hi ha tampoc motiu pera alegrarsen, mentres nosaltres mantinguem ben clara y ficsa la nostra completa reivindicació catalana.

Tot això, amics meus, ho dic ab la meua viva fè de conjuncionista, ja que la nostra doctrina d'avui, com a *medi*, com a camí de victòria, es accentuar la Conjunció. Y ho dic també ab la meua doble fè de socialista y catalanista, com a fons de doctrina que m'impediria

en tot cas l'adhesió plena y formal an el novell partit.—No pot, doncs, haver-hi cap aire sospitos ni tendències en les meves paraules. Un absolut desinterès les inspira.

GABRIEL ALOMAR

El «caudillo» a la que salta

EN Nakens, que en mitg de les bones condicions que'l distingeixen es un tossut que no escolta la vèu de l'experiència, va convocar una junta de prohoms republicans pera pactar novament l'unió de tots els grups que integren el republicanisme.

Els prohoms varen ferse el tonto. Sols en Lerroux, que com nosaltres sabia el comportament que davant el convit d'en Nakens els quefes adoptarien, va assistir a la reunió, morta abans de neixer.

Com es natural, l'idea d'en Nakens no ha passat aquest cop d'inèdita. La sessió va alsarse per manca de número, deixant an en Nakens en la major de les amargures.

En Lerroux, doncs, que sabia lo impossible de l'esforç d'en Nakens y va respondre a la crida pera jugar una comedia, ha pres peu de la suposta falta de compayernisme dels capitosts republicans, que ab ell no volen anar ni al cel, pera despotricar novament contra tothom, exaltant una volta més la seva personalitat.

El nou discurs d'en Lerroux ha sigut enjagat, aquesta vegada, en el *Teatre Granvia*, de Madrid. Ab tal motiu, els barcelonins, que estem de la farsa lerrouxista fins al cap d'amunt, ens hem estalviat una *lata*. Que *lata*, y no petita, suposa l'haver d'aguantar la verborrea d'en Lerroux, que ni diu mai lo que pensa, ni fa res de lo que diu.

Desensopimnos

Encara que, si anessim a esbrinar el per què no'ns entenem els republicans de Catalunya, podríem senyalar algunes petites orígenes del desgavell actual, no volem embrancarnos en anàlisis desconsoladors y en records de fets deplorables, limitantnos a oblidar el passat pera parlar del present y preocuparnos del pervindre.

Les nostres campanyes a favor d'un sol partit republicà de Catalunya, que visqui en cordial relació ab els demés partits republicans regionals de tot Espanya, podrà recordarles qui'ns hagi llegit, perquè no'ns hem cansat d'escriure sobre aquest tema que creiem interessantissim pera'ls interessos de la llibertat y de nostra terra. No'ns dol insistir, y molt menys en les actuals circumstancies. Estem a través d'un període d'atonía desesperadora y cal desvetllar als ensopits.

L'ideal nostre pogué veures quasi realitzat després de l'Assemblea de l'U. F. N. R. a la «Sala Imperio». Si les intencions de les persones corresponguessin sempre a la bondat de les paraules, la fusió perfecta dels republicans de Catalunya haguera sigut un fet de positiva

realitat y no una il·lusió de feble desitg. No comprenem com, en tan curt temps, s'han esvaït els efectes d'aquella hermosa Assemblea, y precisament quan més la desastrosa política dels partits monarquics exigia una acció enèrgica y perseverant.

En l'interinitat y en la vida passiva en que s'arrossega el partit republicà de Catalunya, no podem continuar. Si els organismes directors y les personalitats prestigioses no's decideixen a reorganisar fermament els elements numerosos que constitueixen el partit, s'hauran de decidir els de baix a ferho, y ningú serà més indicat pera iniciarho que'ls republicans de fora de Barcelona, que, ab menos inteligencia potser, però segurament ab molta més voluntat senten y defensen nostres redemptors ideals. Ells segurament trobarien la fórmula senzilla que'ns portaria a una unió perfecta. Dels prohoms, al pas que anem, aviat tothom se convencerà de que no se'n pot esperar gran cosa.

Per la Llibertat y per Catalunya: el lema no pot esser més senzill. Ben units a casa nostra y ben intel·ligenciats ab els de fora: la forma no pot esser més clara.

JEPH DE JESPU



N la qüestió de les isles Canaries, el Govern, per boca del senyor Canalejas, ha manifestat ja la seva opinió.

—A mi—ha dit—m'agradaria partir aquella província, fentne dugues.

La raó d'aquest criteri no l'ha explicada don Josep, però nosaltres ens la figurem.

Divide et impera.

Petit Machiavelo, el senyor Canalejas deu pensar que les Canaries, partides en dugues províncies, seran dominades més fàcilment.

—Y apart d'això—pot afegir,—resulta que fentho aixís, sense disparar un tiro, ni exigir al país cap sacrifici d'homes ni de diners, regaló a Espanya una nova província.

Dels progressistes republicans de Barcelona pot dirse ab raó allò:

Pocs y mal avinguts.

Vegis, si no, lo que actualment està succeint ab motiu de la formació del nou partit reformista.

Al ferse public que don Melquiades Alvarez havia alsat bandera, uns comitès progressistes barcelonins varen escriure una carta al nou cap de colla, comunicantli la seva adhesió y dientli que podia comptar ab ells y ab tot el partit.

Però heusaquí que, apenes esbombada la noticia, surt un'altra fracció del progressisme republicà y, valentse de la premsa, fa saber a la nació que «ells continuen sent ells» y que en lo que menys pensen es en adherirse a la política de don Melquiades.

Resultat d'aquesta divergència: el partit progressista dividit en dos:

Partit republicà progressista melquiadista.

Y partit republicà progressista no-melquiadista.

Y... fins a la pròxima escisió.

Que no deuria tardar gaire.

A tot arreu succeeix lo mateix.

Els gastos public de les nacions civilisades van creixent de tal manera, que aviat als remats humans, aixafats pel pes d'una càrrega superior a les seves forces, no'ls quedaran més que dugues sortides:

O pagar, resignantse a anar morint.

O pegar, si es que en efecte volen viure.

Fransa no s'ha quedat enrera, en aquest pantós creixement dels gastos.

¿Volen conèixer la xifra, del seu pressupost d'enguany?

Aquí la tenen:

4.748,850,537 francs.

¿Quatre mil setcents quarantavuit milions... y pico!

Lo qual vol dir, feta la comparació ab els pressupostos anteriors, que, en els tres darrers anys, els gastos de la nació veïna han augmentat de 596 milions de francs, invertits quasi tots en barcos de guerra, fusells y ametralladores.

No es extrany que, espantats davant de tan formidable sangria, els homes serens de Fransa pensin ja en la possibilitat d'un Sedán economic...

Si hi va o no hi va, es difícil dirho, però que'l camí que segueix es el que més directament hi porta, no hi haurà qui ho dubti.

Don Melquiades Alvarez, en un discurs pronunciat a Eibar el passat diumenge:

«El caudillo que ofrece la revolución a plazo fijo es un villano, porque engaña al pueblo.»

Al pronunciar aquestes paraules, ningú va preguntar al orador a quin *caudillo's* referia.

Es clar... ¿Com que tothom el coneix de sobres!...

Van complintse les profecies dels que asseguraven que l'aventura del Marroc havia de ocasionar-li a Fransa molts disgustos.

L'entrada del general Lyautey a Fez sembla haver sigut la senyal del alsament de les àmbiles. Desde aquell dia, l'exèrcit francès està com sitià a la capital del imperi que intenta *protegir*. Se surt a combat per dia y els morts hi cauen a dotzenes y els ferits a centenars.

Y tot ¿per què? ¿En nom de què's cometen aquestes atrocitats? ¿En nom del progrés humà? ¿En nom dels supremes interessos de la civilització?

M. Jaurès, després de fer constar que l'exèrcit francès «està condemnat a ser a la vegada la víctima y l'instrument d'una política estúpida y bàrbara», ho diu ben clar en l'*Humanité*:

«¿Quin dolor y quina vergonya, al pensar que la Fransa, enganyada per especuladors sense consciència, per diplomàtics tontos y orgullosos, no es altra cosa, en la terra musulmana, que un element de destrucció!

«Els milers de combatents marroquins que acudeixen de les tribus pera defensar la seva independència, pera recobrar la seva antiga capital, tenen el dret de cridar a la Fransa: ¿Què us havíem fet, nosaltres? ¿Per què hem de morir?»

Però la vèu del gran apostol del socialisme se perd en el vuid. Fransa s'ha llensat, cega, a l'ariscada empresa y no vol recular.

Ara no vol. ¿Veïam si quan voldrà no hi serà a temps!...

En la fogosa arenga ab que l'altre dia va obsequiar don Alejandro als seus subdits madrilenys va tornar a parlar del plet de la cal, el guix y el ciment.

Y, engrescat ab la defensa d'aquella qüestió, que tant sembla còureli, va dir, ab la seva habitual acometivitat:

«Este asunto se trató en el Congreso sin avisarme, sin decirme nada previamente, á la manera que el chulo asesta una puñalada en las tenebrosidades de una calleja...»

Repetim que don Alejandro, al expressarse aixís, parlava d'aquella sessió del Congrés en que l'Azcarate y en Pau Iglesias varen deixar-lo fet una llàstima.

No anessin vostès a pensar-se que'l *caudillo's* referia a la nit de la carretera d'Hostafrancs...

Una noticia curiosa:

«Periodics de Galicia afirmen seriosament que Napoleó va neixer en aquella província.»

¿Quina satisfacció haurà sentit l'Emiliano, a l'enterarsen!

—Tots dos fills de Galicia... ¡Jo y ell!—haurà exclamat.

Al establiment de don Lacandro



—¿A quina hora sortirà la professó?

—¡Ai, mestressal... No sortirà pas. Aquest any và per dintre.



Sitges, 29 de Maig.

Ab motiu de donar el sagrament de la Confirmació, el dissabte passat arribà a aquesta vila, seguint la visita pastoral efectuada en els demés pobles del bisbat, el senyor Bisbe de la diòcesi de Barcelona, el qual vingué en automòbil, l'endimoniat veïcol de la ciència, escandalisant la doctrina del sublim mistic de Galilea, que anava pel món, predicant, a peu descalçs i en la més negra indigència.

La rebuda dispensada a sa Senyoria Il·lustríssima prengué en certs moments caràcters mitològics: flors y garlandes, llums y colors, fragàncies, encens, cridoria... y un baf de paganisme, que xriagava els sentits, s'extenia arreu per tota la vila.

En la plassa de la Constitució s'aixecà una escultura de semi-temple grec, valuós present de les hicas de Maria, aquestes esplèndides filles d'Eva, causa de la nostra desgràcia y dels nostres pecats.

Fins El Eco de Sitges, setmanari lliberal ab ribets demagògics, posà també els cobrellits y banderes al balcó, formant al pas de sa Senyoria Il·lustríssima tot el personal de redacció y impremta, ab el director en primer lloc, el qual continuà bò y aà, tan gros y vermellot de cara que talment semblava un masover del Priorat.

Y el bon bisbe somreia sardònicament, y, dissimulant tant com podia, deia, tot repartint benediccions a dreta y esquerra: «Aquesta vila, per les seves flors, me recorda la meua hermosa Valencia». Potser millor li hauria estat dir: «Aquet poble, de llavis, m'honra; mes son cor lluny està de mi». (Sant Mateu, cap. 15, vers. 8, referint-se al profeta Isaïes, cap. 29, vers. 13).

En la recepció de l'Ajuntament, l'obra pictòrica Maternitat, d'en Sunyer, li passà desapercibuda, gràcies a l'habilitat y diligència del cerimoniós senyor Venturera, que, vestit d'estar per casa, se constituï en una especie de cicerone, o major-dom, donant severes lliçons de senzillesa y de sentit verament cristià als tontos presumits, que anaven tots enguantats, ab barret de copa y pesa llarga.

La comunió general y la professó, lluidíssimes com mai, concorrenthi tota la llana y farsanteria catalana, si bé algú que presum de bon catòlic, ab tot y haver confessat el dia abans, no pogué combregar per haver arribat a l'iglesia quan ja l'havia donat el pa dels àngels.

El forat Matracca feu gala de la seva forsa sostenint el pal del talam ab una sola mà, lo que li valgué una ensopegada que, de poc, se'n và de corcoll.

Res, vanitat de vanitats, y tot vanitat y ficció d'esperit. Uns quants dies de tabola pera el poble y de mals-de-cap y angúnies pera el nostre pobre senyor Rector, que, a pesar de tot, es home recte y bastant apartat del mal.

Arbucies, 1 de Juny.

El passat diumenge, dia 26, ab motiu de la visita que fou al cor d'aquesta població, «Unió Arbucienca», la societat coral «Perla Agustinenca», de Barcelona, se celebraren grans festes. En el programa dels concerts hi figurava, ab lletres molt vistoses, el gran himne revolucionari «La Marsellesa», escrit aixís, textualment. Però, ab gran sorpresa del públic, no's deixaren oir els vibrants acords de l'hermós himne, y ni tan sols se digueren donar els motius de tal omissió.

Però, malgrat el silenci de la junta de l'Unió, tot el poble està en el secret dels motius pels quals no pogué cantar-se La Marsellesa, y per això volem deixarlos exposats ben clarament. La causa principal es la repugnant coacció per part de la peste clerical, desde les monges al Rector, amenant al director de l'Unió en quitarli l'actuar de professor de les primeres y en deixar d'esser l'organista de l'Iglesia al segon.

Ja s'acabaria aquesta inquisició si els propietaris no ajudessin a mantenir el caliu d'aquesta peste de retrocés!

Serra d'Almos, 2 de Juny.

Valga'm Santa Reparada; ja us dic jo que esteu ben frescos en aquest poble!

Els microbis del caciquisme que encara patim, indignats sens dubte per l'increment que anava prenent aquí l'ideal republicà, principalment per l'element jove, han urdit una grossa trama.

Vet aquí que, aprofitant la mala fe de la majoria dels socis d'una societat recreativa que hi hà en aquest poble, y que dit sigui de pas està composta tota de joves treballadors, els hi han donat a entendre una pila de coses dolentes, logrant aixís que hi hagi una completa desunió entre'l jovent. Perdentse tot el terreny que envers l'emancipació s'havia guanyat. Y, no contents ab això, s'han valgut de la vanitat de la junta directiva de dita societat pera fer més gros l'embolic, cometent un dels socis d'atropells, fins al punt d'expulsar a alguns pel sol motiu de dir-se republicans y no avenir-se a tolerar les seves anomalies; però, desgraciadament pera ells, alguna de les seves injustícies els va sortint una mica malament.

Ara estan que no s'aguanten de contents perquè, degut a una infinitat de males arts, han fet president a le petit czar, qui, segons diuen, té intent fins de fer parar el cant de les granotes que hi hà per aquets estanys.

Aneu seguint la vostra tasca pertorbadora; nosaltres, conseqüents ab l'esperit justicier que'ns anima, anirem denunciant les vostres etzagallades ab una forta propaganda regeneradora, perquè no trobeu ningú que's presti a fer el joc a vostres malificies.

Carme, 3 de Juny.

Ahí se celebrà en aquesta població la festa de

les hicas de Maria, havent vingut a la cerimònia un ensotanat d'Igualada, el qual, desde'l cubell de les garrofes, les empenqué contra'ls que tenen poca fe en Déu, dientlos que seran castigats per la divina justícia, com van esserho els milionaris naufragats en aigües de Terranova, en el vapor «Titanic».

Segons s'explica, Déu haurà deixat de fer bones obres, convertintse en un gran destructor de l'humanitat, fent servir aquell gran aforisme que diu: «Mori aquell que no pensi igual que penso jo».

Senyor carboner, com a ministre del Senyor, troba bé que en aquell naufragi's perdessin tantes persones, haventhi entre elles tantes criatures? Ab això posa vostè en ridícul al Gran Mestre. A nosaltres no'ns en vingui a predicar d'aquestes tonteries, que, encara que en aquet poble abunda bastant la llana, n'hi han molts que tenen net el clatell.

Monistrol de Montserrat, 4 de Juny.

La darrera carta insertada ha deixat esmaperduts a certs individus que, creient haver mort per sempre més, d'una puhalada tramera, al renacuajo de les seves angúnies, ara els resulta més vivito y coleando que mai.

No'ls ha valgut l'interrompre la nostra tasca, dient que l'havíem empresa per fas o per nefes. La CAMPANA acredita que fa alguns anys que fem la mateixa feina, y si es cert que, quan el nostre ensotanat va insolentarse contra tots els elements liberals, varem unirnos ab els lerrouxistes, fou perquè, per equivocació, crèiem que eren afins y podíem lluitar junts. Tinguèrem que desenganyarnos molt aviat, ja que, quan tothom sentia més entusiasme en combatre al mossega, ens va compareixer un dels leaders de la porqueria política dientnos que sospenguéssim la campanya, puig el Rector s'havia exclamat y quasi havia demanat perdó. Al nostre entendre era aleshores quan havíem d'apretar fort. ¿No es aquet l'etern all-y-oll que fa aquesta gent pera pòquer empestifit y esser, ab les seves jugades, els amos de la situació, que'ls permet totes les estrafalaries? Doncs bé, no estant conformes ab aquesta manera de procedir, decidírem formar una agrupació apart, que, per cert, ja va esser un exit desde'l principi; però ells, gats vells, molt aviat varen buscar un medi pera desbaratarla: el de sembrar la discòrdia entre'ls principals elements que la composaven. Tot inclina a creure que hi va mediar alguna promesa de per mitg y que s'ha complert, com rares vegades succeeix, degut, sens dubte, a que, no obstant lo que havia passat, encara se sembrava el seu local de periodics, folletos y llibres disolvents. Y com que a la gent lerrouxera els convé dir-se liberal, anticlerical, etc., etc., y no esserho, per això varen donar compliment a la promesa, única manera de tancar la porta al terrible perturbador del seu traficueig ab els xais que esquilen.

ESPUARNES

Don Alacandro y'l clero
zen què se semblen, lector,
En que'ls dos surten d'apuros
valentes del mateix joc.

El capellà, quan repara
qu'entre el remat hi hà fredor,
surt corrent al presbiteri
y treu el Sant Cristó gros.

Don Lacandro, aixís que observa
que'ls seus subdits fan el bót,
puja a la tribuna y crida:
—¡Pueblo!.. La revolución....

—¿Ja has vist la ciutat, Gegant?
—Sí.
—¿Què t'ha semblat?
—Brutota.

—Es que'l qui's cuida d'això
diu que no troba l'esombra.
Y als regidors ¿els has vist?
—Sí no tots, bastanta colla.
—Y què?

—¿Vols que't parli clar?
Doncs per serho d'aquet poble
els he trobat molt petits.
—¡All!.. Ab això sí que hi toques.
Però... més els hi veuras
si hi converses una estona.

—Diu que en el siti de Fez
hi ha hagut escenes horribles;
la flor de l'atrocitat,
la nata del salvatisme!
Y doncs, Pathés y Gaumonts,
¿a què's deu tanta desídia?
—¿Com es qu'encara no ho han
exhibit en'els seus cines?

—Si en Canalejas caigués,
havent en Lerroux posat
el veto als conservadors,
¿qui pujaria?... No ho sab?
—¿En Romanones?...
—Ni'ls m'is.
—¿En Weyler?
—¿Quin disbarat!
—¿Don Segimon?
—¡Vaia un mort!
—Bé, doncs digui, ¿qui? Veiam.

—Si en Canalejas caigués,
per mi... pujaria el pa.

Entre els mil suplicatoris
que han arribat al Congrés,
el que més ens interessa
¿a què no saben quin es?
Un en que el país suplica
a certs tipus de per l'la,
que vulguin fernes la gracia
de no enraonar tant en và.

C. GUMA

La conferencia d'en Cambó

En Cambó, ferm en la seva deria d'estrenyer llassos, ha parlat en el local de l'«Associació de la Premsa», de Madrid.

En Cambó, que volia entrar a Madrid com un barbre, ha canviat el tò imperatiu de la seva paraula per una oratoria feta de suavitats y compliments, primera condició pera que'ls amics d'allà dalt l'escollin... y prenguin de les seves paraules lo que millor els sembli.

Aquet discurs d'en Cambó ha tingut un gran exit... en la redacció de La Veu. En Pol, introductor d'embaixadors y escolà major, tot d'una pessa, ha cuidat, com sempre, de brandar l'incens en honor del diputat per Castell-terol.

Malgrat les seves intermitències catalanistes, no ha pogut en Pol despendres dels seus hàbits flamencs. Els ressabis xulescs surten an en Pol quan menos ell s'ho pensa, compromentent seriament l'obra de la «Lliga».

La fantasia d'en Pol no reconeix aturador. Home d'imaginació exaltada, posa en la seva ploma ditràmbica l'elogi y la censura inconvenients, desmesurats... Fent de catalanista, es capes d'ocasionar a la nostra terra un disgust diari, y als catalans, a m'is els perjudicis. Oficiant de botafumeiro, se torna conservador, apocat y cortisà, com puga esserho el més pobre d'esperit. Al prologar en La Veu el discurs d'en Cambó, ha encapsalat l'article ab el ridícul y pretensions epígraf de Clarors d'alba. El títol d'una poesia floralasca. Trencades després l'incensar pels nassos d'en Cambó, al qui glorifica mil vegades, y acaba recordant uns capítols de l'Historia d'Espanya, que tenen que veure ab la política de la «Lliga» tant com tenen que veure, l'un ab l'altre, els dos objectes que aquella coneguda dita popular expressen.

El fet de que en Cambó hagi parlat en l'«Associació de la Premsa», de Madrid, pot interessar an ell personalment, que veu, potser, satisfeta d'aquet modo la seva vanitat imensa.

En quant a lo de que suposi el discurs un triomf de la Catalunya política, política a la manera com nosaltres la concebim ¡ja'ns els donaran plegats!

BAC DE RODA



No ha sigut res

S'ha solucionat, molt més depressa de lo que tothom se creia, la vaga dels carrilaires del Sur d'Espanya.

Nascut el conflicte, com ningú ignora, a l'ombra del Monte-pio que l'Administració dels Ferrocarrils Andalusos havia establert y ab el funcionament del qual no estaven conformes els obrers, ferse pública l'acceptació per la Companyia de la fórmula conciliatoria oferta pels treballadors ha sigut posar oli en un llum.

La Companyia tornarà íntegrament als obrers les quantitats per ells ingressades en el Monte-pio, els interessos devengats se convertiran en llibretes de la Caixa Nacional d'Estalvis, y aquí s'ha acabat tot y que no's parli més del assumpte.

La facilitat ab que ha sigut resolt el litigi, que tan amensador va presentarse en els primers moments, demostra quan gran va ser la ceguera de la Companyia al no avenirse, desde'l principi, a satisfer la modesta petició dels seus obrers.

Si als quatre dies de tenir sospès el servei ha dit que sí, ¿per què no va dirho ja al serli presentada la demanda, molt abans d'esclatar el conflicte? ¿Es que fins pera obtenir les coses més senzilles y justes s'ha d'acudir a un argument de tant pes com es la vaga?

Cal que'ls poders públics se'n preocupin una mica d'aquest aspecte de les qüestions entre'l capital y el treball.

—Si en Canalejas caigués,
per mi... pujaria el pa.

Mo'ts són els casos—exemple, el dels ferro-carrilaires de que ara parlem—en que lo que semblen vagues obreres són simplement imprudències temeraries de patrons o companyies, que tanquen els ulls y's tapen les orelles, negantse, perquè sí, a escoltar la raó y a reconeixer l'evidència.

Se comprèn que, empleant tots els procediments decorosos, les companyies y els patrons defensin ab serenitat els seus interessos. Lo que no's pot compendre es que arribin a negar, com a voltes solen ferho, que dos y dos fan quatre.

JAK



UNA INJUSTICIA

Mentres en Cambó recull els llores ab que corona la seva victòria, tasta en Pere Corominas els afalags y les carícies ab que distingeix la situació canalejista als representants del poble.

Aquesta farsa dels suplicatoris, de la que's val en Canalejas pera donar gust als enemics, pot servir al propi temps al Quefe del Govern pera lliurar-se dels diputats que li fassin nosa. La concessió del suplicatori a instancia de part es el medi més indicat pera arribar a la supressió total de la immunitat parlamentaria, suprema aspiració d'en Maura. ¿Quí dubta que la crítica de la religió, de l'exèrcit o la magistratura, no trobarà sempre un capellà, un militar o un jutge, disposats a querellarse per injuria?

Si el suplicatori se nega al jutge, ¿quina raó hi hà pera concedir-lo a un particular? En aquet cas concret d'en Pere Corominas, entranya la concessió del suplicatori una injustícia de les més grosses.

No es de llei, sobre tot, que dongui en Canalejas satisfacció a unes monjes insignificants, quan ha cobert an en Barroso ab el mantell de la virginitat, rodejantlo d'una auriola de puresa.

¡TOT PASSA!

Corpus Christi

El Temps fa el seu camí, ja ho té per vici, y tracta com joguines de terrissa els Simbols més preuats; sols trencadissa es lo que deixa al Món, en benefici.

Té això la Societat: en son desfici, inventa tradicions, per ser felissa; prò l'Epoca ho vens tot, es estantissa, que's mou sempre al tanteig del franc Judici.

La gent no està per veure l'ou com balla, ni creu ja ab el Gegant ni ab la Geganta, costums que's van perdent de dia en dia.

¡Gegants, trapes, pendons... pura antigalla!
Avui, les professons, ¡tot s'adelanta!
¡an el seu curs... a tall de malaltia!

JOAQUIM MALLEU



N viatger espanyol, que ha estat uns quants dies a Londres, ve cremadíssim d'aquella capital.

Y ¿saben perquè s'ha enfadat, l'home?

Perquè en el famós Jardí Zoológic de la metròpoli inglesa hi ha vist, dintre d'un petit clos, tres magnífics burros, acompanyats d'un lleterero que diu:

Animals espanyols.
No comprenem per què ha d'haverse indignat tant, el nostre compatriota.

Es clar que de burros n'hi ha a tot arreu y que això de suposarlos precisament «animals espanyols», sembla que porti quia.

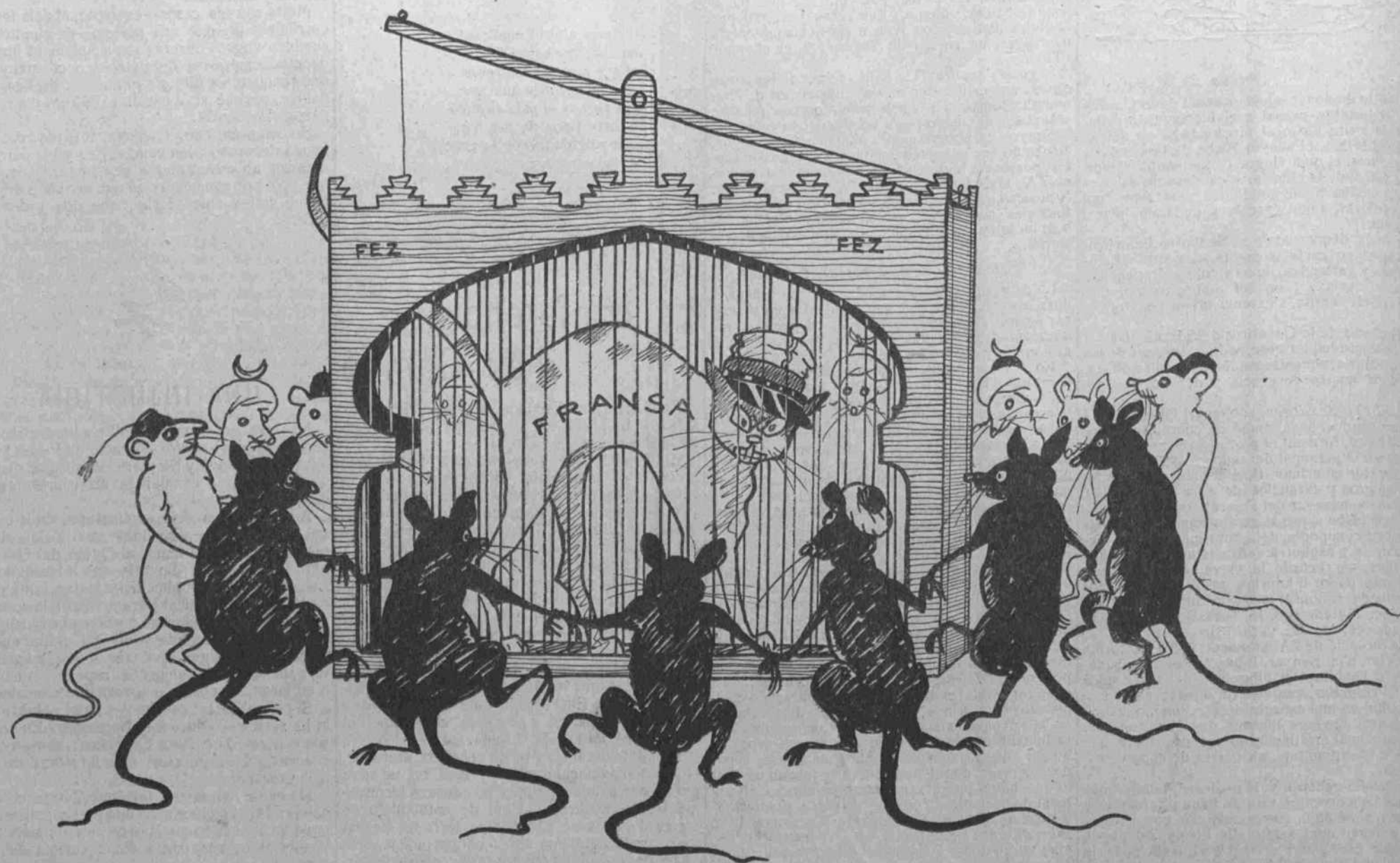
Però, cavallers, no hem de voler tampoc negar la veritat.

Y la veritat es que allà ont de burros n'hi ha més y, sobre tot, allà ont són més grossos, es a Espanya.

Atenció!...

«El padre Claret, que era un hombre bueno, honrado y piadoso, á quien se ha calumniado mucho...»

El galimaties de Fez



Anava a empaitar les rates
y ha caigut a la rateta...

¿Qui ho diu això?

¿El Comitè de Molestia Social?... ¿El Correo Catalán?... ¿Don Dalmacio?...

No, senyors. ¡Ho diu Fray Gerundio! ¡Y ho diu en les planes d'El Diluvio!

Davant d'aquestes coses, un ja no sab a quina carta quedar-se.

Y, si no que no creiem en el triomf de don Jaume, fins arribaríem a maliciar que'l diari de la plassa Real, sangrant-se en salut, de la mateixa manera que'l diumenge de Carnestoltes va declarar-se republicà, prepara ara una evolució en sentit jaumista.

¿Que com està la situació econòmica d'Espanya, pregunten? Llegeixin:

«Comparada ab lo que va obtenir-se en igual mes del any anterior, la recaudació del Tesor, durant el passat Maig ha disminuït uns deu milions de pessetes.»

Llegit això, fassin el favor de recordar que'l senyor Navarro Reverter, il·lustre ministre d'Hisenda, vol augmentar notablement el pressupost de gastos...

Y... punt.

Velsaquí, al anar a comensar l'alegre setmana del Corpus, quina es la situació econòmica de l'alegríssima Espanya.

Don Anton ha tingut un expansionament de boquilla.

¿Mai dirien què ha dit, entre altres coses?

Que, actualment, se preocupa en gran manera d'armonisar la qüestió social.

¡La qüestió social en mans d'en Maurai!

¡Ai, pobres de nosaltres!

Millor dit, ¡pobres dels obrers, que són els socis!

Els jaumistes estan d'allò més entusiasmats ab un projecte.

El projecte es un grandíols Aplec, al qual, creuen ells, hi concorreran Valencia y Catalunya agermanades.

Y es que ells recorden els admirables versos d'en Zorrilla:

*Barcelona y Valencia son dos hermanas
que reclinadas ambas del mar a orillas.*

Però, fent memòria, caldria que arrodonissin l'estrofa ab aquets altres:

*Como tienen ideas republicanas,
no quieren ya más tratos con cabecillas.*

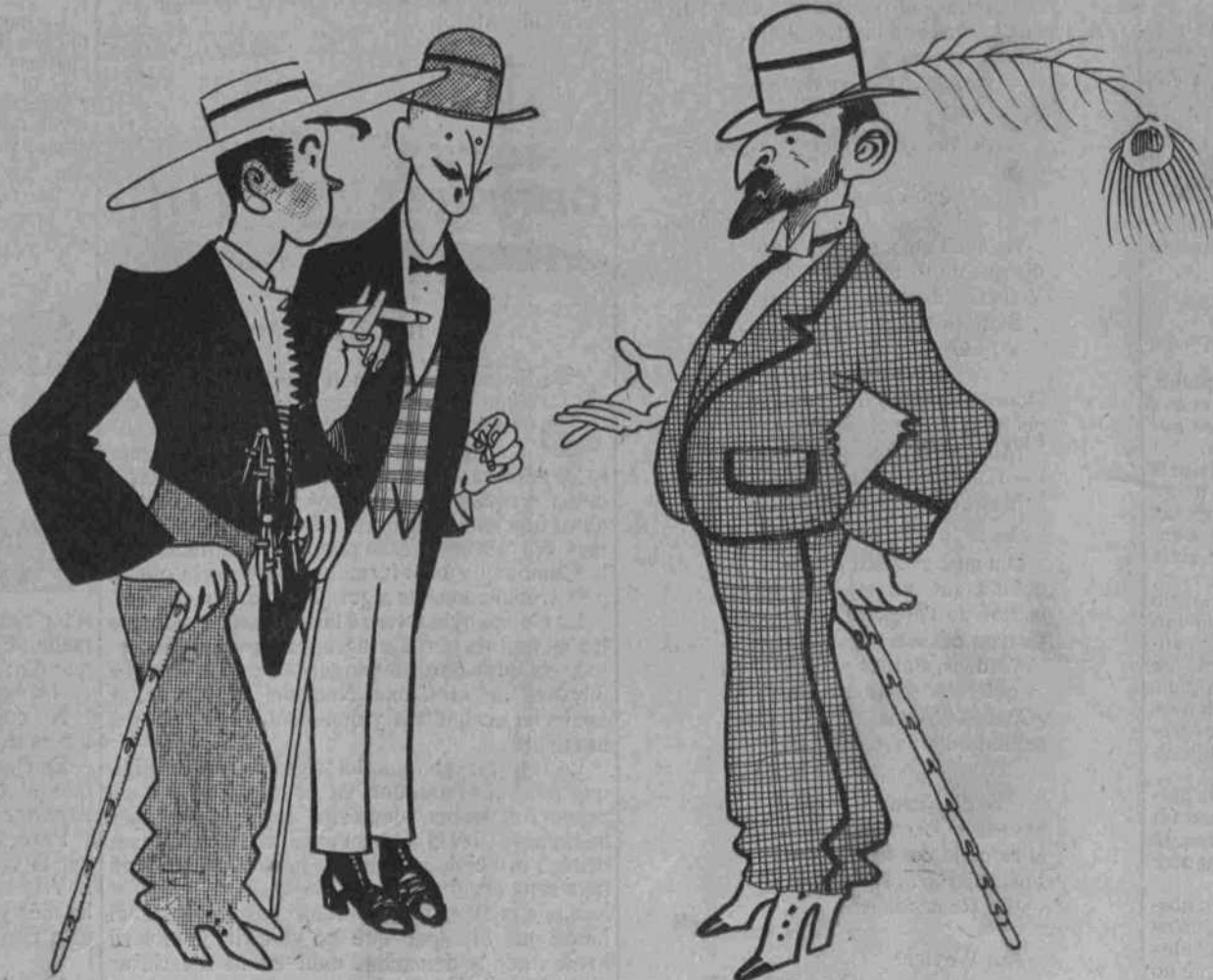
S'ha inaugurat pomposament a Igualada un circol de Joventut Conservadora, que's compromet a seguir, A per B, les inspiracions d'en Maura.

Desde ara, doncs, ja tenen els igualadins dues coses rares pera mostrar als forasters: El Crist vell y els Conservadors joves.

En atenta comunicació, don Llorens Portet, successor d'en Ferrer Guardia, ens participa haver reanusat les tasques editorials de l'«Escola Moderna».

Desde ara, doncs, les persones interessades en l'ensenyansa lliure y progressiva podran adquirir en les llibreries importants totes les publicacions fetes per la casa que fundà en Ferrer, y altres de noves que anirà editant el seu hereu intel·lectual.

EN CAMBÓ, A MADRID



—Ja ho veieu, amics. ¡Todos somos unos!

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Anonim: Ens hem enterat de la recepta y la tindrem en compte d'ara endavant. Qui vulgui fumar, que's fassi fuma. — Josep Surrallés: La solució de la xarada s'ha gastat molt. La tarjeta no m'agrada prou. — P. Dalmau: Procurarem complaure'l; tot depèn de l'espai sobrer. — J. M.: Rebut y gràcies. — Ossos a l'olla: Enterats y ¡buenas! — J. E.: Si ho permet la compaginació, s'insertarà tal com demana. — R. Cases: Com que, al revés de vòstè, creiem, sincerament, que no seria de l'agrado dels lectors, ens abstenim de publicar la seva puasia. — Pep Cistellé: Es defectuosa, y no ho dic per dirho. — T. V.: Per avui, passi... però, no ho prengui per vici, això de la llargaria. — E. V.: Curtes, curtes, ben curtes. En vint ratlles se pot dir tot, senyor meu. — F. V.: No explicant cap fet recent ni determinat d'importancia, crec inútil insertarlo. — J. B.: No m'es possible, per varies raons. — J. C. N.: Veurem, veurem... No li asseguro.